

EEN EIGEN EILAND

Esther J. Ending

Een eigen eiland

Lebowski Publishers, Amsterdam 2015

Voor Anasha Krüner

© Esther J. Ending, 2015

© Lebowski Publishers, Amsterdam 2015

Omslagontwerp: Dog and Pony

Omslagfoto: © Toni Riera

Auteursfoto: © Geert Snoeijer

Typografie: Perfect Service, Schoonhoven

ISBN 978 90 488 2411 3

ISBN 978 90 488 2412 0 (e-book)

NUR 301

www.lebowskipublishers.nl

www.ending.nl

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

*I have little left in myself – I
must have you.*

Charlotte Brontë

MAART 1987

De middag dat ze werd aangehouden door de Guardia Civil had ze net geluncht bij Es Pins. Het was een eenzame lunch geweest. De vrienden met wie ze had afgesproken hadden de patrouillewagen van een afstand zien staan en waren, zo zou later blijken, een andere weg ingeslagen. Daar hadden ze verschillende redenen voor gehad. Iets illegaals op zak, hasj, wiet of coke. Geen motorrijbewijs, of een rijbewijs vol spelfouten dat volgens microscopische lettertjes uit Thailand kwam. Geen АРК. En niemand was verzekerd, aangezien motorverzekeringen door het stijgende aantal ongelukken onbetaalbaar waren geworden.

De amandelbomen stonden in bloei, uitzonderlijk laat nog dit voorjaar, bruisend wit. Het was een heldere, diepblauwe dag, ondanks de hevige rukwinden al aangenaam warm. Vooral het harde waaien zou haar bijblijven, een soortgelijke wind zou haar ogenblikkelijk terug kunnen brengen naar die middag, net als de geuren die hij met zich meedroeg: brandend dennenhout, salie, chumbo cactus en johannesbroodbonen.

Tegen de tijd dat ze hem zag – in uniform, uiteraard, het welbekende lichtgroene shirt op een donkergroene broek, zijn haar donkerblond of lichtbruin, hierover was ze bij nader inzien niet zeker – was er geen ontkomen meer aan. Zonder rijbewijs, motorpapieren en verzekering reed ze op de schetterende Bultaco zijn schaduw binnen.

Die avond, met een fles whiskey op haar vaders patio, in het karige licht van de rieten lamp, zag ze hem voortdurend voor zich. Meneer de Guardia Civil, strak in het groen alsof hij nooit iets anders droeg, de gesp van zijn riem waar zijn wapens aan hingen versierd met het symbool van kroon, bijl en zwaard. Ondanks deze heldere details verloor ze soms zijn gezicht, ze wist niet eens of ze hem in burgerkleding zou herkennen, maar ze wist wel zijn naam, want ze had zijn partner zijn naam horen roepen: Ramiro.

Ramiro. Daar zat het woord ‘zee’ in, *mar*, net als in haar eigen naam, Marianne. Bij hem in omgekeerde vorm, dat wel, en hoe kon het ook anders: zijn zee als dag en nacht zo verschillend van die van haar. Haar *mar* stond voor water dat niet beteugeld werd, dat met veel bombarie alle kanten op klotste om uiteindelijk langs de weg van de minste weerstand in een poreuze bodem te verdwijnen. Zijn zee – ze had het gezien, hoe hij uit zijn ogen keek, op zijn benen stond – leek haar eerder *un mar como un plato*, de zee als een bord zo stil, een zee volkomen onder controle.

Tegen de tijd dat de avond overliep in de nacht en de whiskey onder het etiket verdween, had ze van Ramiro een hechte vriend gemaakt met wie ze in nachtcafés aan de bar hing, waar hij over de bijzonderheden van zijn werkdag uitweidde, zoals de lichaamsdelen die hij van Ibiza’s dodelijke wegen had moeten schrapen. Ze stelde zich voor hoe zij hem op haar beurt vertelde dat ze niemand – niémand – op Ibiza kon bedenken die geen enorme hekel had aan de Guardia Civil.

‘We haten jullie, Ramiro. Nee, maak je geen zorgen, ik ga niet over de Burgeroorlog beginnen – die oude koeien laten we rusten. We haten jullie omdat jullie onze nachten verstoren. Omdat, als we onderweg zijn naar vollemaanfeyesten, jullie ons langs verlaten zandwegen met een dozijn glanzende Nissan Patrol-wagens staan op te wachten, een donkergroen peloton aan manschappen in het ijselijke maanlicht, omringd door de geur van

dennen en rozemarijn, door het opstuwende zand en het aanhoudende gekrijs van krekels. Met tussen jullie in, zo zien we in het licht van onze koplampen, een dokter met een lange witte jas en latex handschoenen aan, die ons eveneens zonder te knippen aanstaart, zodat het voelt alsof we een horrorfilm zijn binnengereden, een film over nazi's of buitenaardse wezens, Duitse herders even zielloos als hun baasjes, met een bezeten blik en oren gespitst terwijl ze wachten op een teken, een of ander teken om onze organen eruit te mogen scheuren, onze harten die hard en onregelmatig in onze kelen bonzen terwijl we sneller dan het licht, als de auto's vóór ons al naar de kant gesommeerd worden, de gehele voorraad in onze jas- en broekzakken wegslikken, opsnuiven, de wiet en de xtc en de coke, alles door elkaar, zodat we in plaats van in een gevangenis ook weleens in het ziekenhuis belanden. Om dit soort dingen haten we jullie dus. We haten jullie omdat jullie in Baskenland in de strijd tegen de ETA geleerd is hoe je je tegenstander zo koud en gevoelloos en zonder te knippen aan kunt blijven kijken dat zelfs het kalmste gemoed het begeeft. Al heeft mijn vader mij jullie trucje uitgelegd (je tegenstander niet ín de ogen maar net boven de neushoek aanstaren), de angst wordt er niet minder om, die heeft zich in ons bloed genesteld. Ik kan me geen jaren herinneren zonder confrontaties, zoals toen jullie onze deur intrapten en bleven schreeuwen: *donde esta la coca! Donde esta el polvo!*, en ik Freddy de Teddy van jullie messen wilde redden omdat jullie ervan overtuigd waren dat mijn beertje vol drugs zat. En kijk, daar zijn we dan: mijn vader. Mijn vader haat jullie natuurlijk het meest. Als hij zou weten dat ik aan jou dacht, een Guardia Civil, op een willekeurig tijdstip op de dag, en al was het maar voor een enkele minuut, hij zou je willen vermoorden. Dat kan hij niet doen, voorlopig, want hij zit in de gevangenis in Liverpool. Hij zit vast om dezelfde reden waarom zoveel Ibizianen vroeg of laat even vastzitten, wat voor iemand

zoals jij wel geen nieuws zal zijn, aangezien de jongens van Interpol hier regelmatig op terrasjes hun koffie en croissantjes nuttigen... ik heb het natuurlijk niet over de opgeschoten dealertjes met oogtics en andere neuroses die Ibiza van partydrugs voorzien, maar over de bazen boven hun bazen, de discrete heren die het leeuwendeel van hun ondergrondse zaken elders afhandelen, onder het motto: je pist niet waar je slaapt...'

Niets van dit alles zou hij ooit te horen krijgen, zeker niet van haar, al was het maar omdat ze hem naar alle waarschijnlijkheid nooit meer zou zien. Toch bleef ze de middag herdenken, ook later in bed toen ze achter de gordijnen de horizon roze zag kleuren maar nog steeds niet had geslapen.

Zij op de 125cc Bultaco, die trouwens niet van haar was maar van haar vader en die ze helemaal niet had mogen lenen. Dan bedacht ze hoe ongelooflijk het was dat hij haar had laten gaan, ook al had ze hem geen rijbewijs en geen verzekering kunnen tonen en haar helm om haar arm in plaats van op haar hoofd gedragen. Die helm moest ze bij het afscheid opzetten, dat wel, maar dat was ook wel het minste wat ze kon doen na dat verlossende gebaar, terwijl hij ongetwijfeld vermoed moet hebben dat ze weleens te jong kon zijn voor een motorrijbewijs en uit haar stille paniek wel op kon maken dat haar verhaal over de verzekering (thuis, in een jampot op het aanrecht) gelogen was. Oké, zijn partner, die in de weer was met de inzittenden van een rode Volkswagen, had hem nodig gehad, misschien dat hij daarom de zaak met haar wilde afhandelen. Maar hij had erbij geglimlacht, en dat snapte ze niet. Guardia Civils glimlachen nooit. Nu, als ze probeerde te slapen, zag ze die glimlach telkens voor zich, en zijn schoen, zijn laars om precies te zijn, die zag ze ook, de laars onder zijn groene uniformbroek waarmee hij terloops door het grind wroette alsof hij hoopte iets waardevols te vinden. Terloops, dat was het woord, zoals hij sprak, zijn glimlach, maar hij was na-

tuurlijk een keiharde Guardia, net als alle anderen. Als hij geweten had dat ze in haar achterzak een envelop met xtc-pillen had zitten, genoeg voor zeker een jaar gevangenis, had hij niet meer geglimlacht. Dan had hij haar hardhandig in de boeien geslagen, zijn partner erbij geroepen en via de tetra-radio van de patrouillewagens de centrale laten weten dat hij onderweg was met een drugskoerier.

Of stel je voor dat hij geweten had wat ze vorige maand had gedaan. Wat ze in haar beha had zitten toen ze na een weekendje Londen op het vliegveld van Ibiza aankwam. Een kwart miljoen aan Duitse marken – zij die bijna geen borsten had leek sprekend op Brigitte Bardot, de douaniers wisten niet waar ze moesten kijken. Ze had expres een truitje gekocht met een laag décolleté, want wat dat betreft waren zelfs dit soort mannen voorspelbaar; kwam er een meisje met enorme tieten aan, keken ze gestrest de andere kant op, bang om te worden aangezien voor perverseling of pedo.

Het probleem was: hoe harder ze probeerde te denken hoe slecht hij was, hoe vaker ze aan hem dacht.

APRIL 1987

I.

Ze hoorde een auto de zandweg op rijden. Zo vroeg op de middag had ze meneer S. nog niet verwacht, maar het moest hem wel zijn, ze herkende het geluid van de dieselmotor, de landrover zelf nog onzichtbaar achter de amandelbomen.

Op het avondse tafeltje buiten stonden een paar lege flesjes San Miguel en een halfvolle fles Jameson, waarvoor ze zo snel geen andere bergplaats vond dan de schoonmaakemmer. Ze bedekte de emmer met een oude doek en pakte de brief die ze die ochtend had geschreven.

Lieve pap,

Ten eerste nogmaals bedankt dat ik de villa mag gebruiken. Ik ben met allerlei klusjes rondom het huis begonnen, je kunt erop vertrouwen dat ik het huis in een betere staat zal achterlaten dan dat ik het aantrof. Ten tweede moet er iets dringend rechtgezet worden. Het is niet waar dat ik in een 'onafgebroken bacchanaal' leef met 'een rugzak vol met het hele alfabet aan drugs'. Ik snap niet waar meneer S. dat vandaan haalt. Ik word een beetje moe van die mensen die zelf geen kinderen hebben maar wel pedagogisch experts denken te zijn.

Ik beloof je verder dat ik je Bultaco vanaf nu ongemoeid zal laten. Ik was nogal verbaasd dat je vernomen had dat ik erop ben aangehouden. Ik kan me niet herinneren het aan iemand verteld te hebben, kennelijk heeft iemand me zien staan? Maar goed, ze lieten me gaan, er is dus werkelijk niets aan de

hand. Ik heb de Bultaco ook niet meer nodig. Zoals je inmiddels gehoord hebt, heb ik van mijn laatste geld een Yamaha XT gekocht. Ik wil graag even rectificeren dat het geen 750 is maar een 250cc (meneer S. heeft kennelijk ook niet zoveel verstand van motoren). Ik zou me er vooral geen zorgen over maken, mocht dat het geval zijn. Ik ben geen jongetje, voor mij is een motor een middel om van a naar b te komen en niet een manier om mezelf met de hoogst mogelijke snelheid tegen een boom te pletter te rijden. Ik zeg het maar voor de zekerheid omdat Madresh zich er ook al zo druk om maakt, en dat terwijl ze zelf al meer dan twintig jaar zonder rijbewijs rijdt.

De afgelopen maanden in Barcelona waren leerzaam, maar ik heb besloten dat het modellenwerk me toch niet bevalt. Er lopen daar allemaal pedo's rond op zoek naar ongeschonden vlees, en met die zogenaamde glitter & glamour valt het reuze mee, dat geldt alleen voor topmodellen waarvan ik er niet één heb gezien. De meeste meisjes doen niets anders dan van casting naar casting rennen met hun *book*, dat stomme boek waar iedereen het voortdurend over heeft, waarna 's avonds de cokepotjes opengaan, van die sierlijke, vrouwelijke potjes met ingebouwde lepeltjes die weer door de pedo's worden aangeleverd. Einde van het Barcelona-avontuur, dus! Maar ik heb helaas niet zo gek veel verdiend, daarom zou ik me graag op die klusjes rondom het huis richten. De tuin bijvoorbeeld is aan het verslonzen (Pepe heeft zijn werkzaamheden gestaakt nu het seizoen gaat beginnen), en boven in de badkamer is er lekkage. Ik heb op het dak gekeken, de regenbuien van afgelopen winter hebben de teer bijna helemaal weggevaagd. De buitenmuren moeten gekalkt worden, wat ik prima kan doen, aangezien ik dat ooit nog als vakantiebaantje heb gedaan. Het zwembad is een puinzooi, een groot nest van bladeren, je kunt de bodem niet zien. Verder overweeg ik schoon grind te la-

ten brengen, voor de parkeerplaats en de patio. Lijkt me geen overbodige luxe, maar ook daarvoor heb ik dan wat extra geld nodig.

Ten slotte is er de kwestie van de olijfbom. Ik neem aan dat je mijn faxbericht inmiddels hebt ontvangen, maar voor de zekerheid hier nogmaals het verhaal. Vorige week is onze olijfbom gestolen. Ik kwam op zondag thuis van Formentera en trof op de patio (of beter gezegd, *in* de patio) een enorm gapend gat waar hij ooit heeft gestaan. Ik ben er kapot van. Onze boom, waarvan ik als kind de takken beklom die ik zelfs namen gaf – zuidtak, noordtak, oostwesttak – de boom die er al stond toen jouw bet- bet- bet- bet- bet- bet- betovergrootvader nog niet geboren was. Pap, wat een nachtmerrie! Ik heb in dat duistere gat regelrecht de hel in gekeken, al het slechte van de mens, de hebzucht, destructie, onverschilligheid zag ik daar verzameld. Hoe heeft iemand dit kunnen doen?

Ik vermoed dat ze onze villa al een tijdje in de gaten hebben gehouden en dachten dat-ie leegstond. Ze zullen niet beseft hebben dat ik er nu verblijf, althans, dat hoop ik dan maar. De brutaliteit – hoeveel uur zijn ze wel niet bezig geweest om het ding uit te graven? En je hebt toch zeker een vrachtwagen nodig om 'm te verslepen.

Ik heb inmiddels wat navraag gedaan: we blijken niet de enigen. Bij Eva op het land zijn al twee olijfbomen ontvreemd. Pepe heeft me uitgelegd hoe het werkt. De nieuwe lichte rijken zit er indirect achter. Ze willen dan een villa, zo snel mogelijk, en dat kan: als je genoeg geld hebt kun je binnen enkele weken een villa laten bouwen, in *fnca*-stijl, met broodovens en waterputten die niet van authentiek te onderscheiden zijn. Maar je kunt in dat tijdsbestek nooit een eeuwenoude olijfbom kweken. Voor een beetje boom heb je nou eenmaal een paar honderd jaar nodig. Dus dan hebben ze een prachtig

landhuis maar geen bejaarde olijfboom, en dan val je als nouveau riche natuurlijk lelijk door de mand. Ziehier de geboorte van de olijfbomenhandel.

Volgens Pepe zal onze boom voor tonnen worden aangeboden in een tuincentrum of op een veiling, of hij is op aanvraag besteld, dat zou ook nog kunnen. Wie weet zijn ze al eerder langs geweest om foto's te maken, en wordt onze boom nu al naast een villa geplant. En weet je wat het ergste is? De overlevingskansen van onze boom zijn miniem. Pepe zegt dat een groot aantal van de gestolen bomen niet zal gedijen in de veranderde omgeving, de andersoortige aarde.

Mijn vraag is nu: wat wil je dat ik doe? Zal ik naar de politie gaan? Kan ik doen, als je wilt. Misschien dat de Guardia Civil dan een keer ergens goed voor is. Hou je haaks en weet dat ik aan je denk. Marianne

Meneer S. slenterde op zijn kalme manier de oprit op en floot een deuntje. Marianne hield de dichtgeplakte envelop al klaar in haar hand, maar hij liep haar met een knikje voorbij en ging de keuken binnen, ze zou hem iets te drinken moeten aanbieden. Ze wees naar de kan op het aanrecht. 'Koffie?'

Hij veegde zijn kale hoofd af aan een handdoek die aan de oven hing. Het was amper april en vroeg in de middag, maar toch al achtentwintig graden. 'Doe maar een glas water.' Hij liep de patio op, naar de arcade met de bougainville. 'Zo vroeg al in bloei. Fantastisch. En bij jullie bloeit-ie tweekleurig, zie je? Bougainville is altijd mijn favoriet geweest.'

Terwijl ze een glas water inschonk zag ze op tafel een spiegeltje liggen. Ze gebruikte het alleen om pukkels te bestuderen, maar voor je het wist dacht meneer S. er het zijne van; ze schoof het onder een stapel papieren.

'En wat is dit nou,' hoorde ze hem zeggen. 'Hebben ze dit niet

dichtgemaakt?’ Hij boog zich over het gat in de patio.

Marianne stond stil in de deuropening. ‘Wat zei je?’

‘Daar moet je meteen wat van zeggen, hoor.’ Hij schopte er wat zand in van de grote hoop die ernaast lag. ‘Ze worden ervoor betaald. Je laat toch niet zo’n gat achter? Om allerlei redenen niet, maar vooral omdat iemand zijn nek zou kunnen breken. Je zult maar ’s nachts thuiskomen met een slok op.’

‘Je wéét ervan?’

Hij richtte zich op. ‘Heeft niemand iets gezegd?’

‘Ik was dit weekend op Formentera.’

‘O. Nou, de boom is verkocht. Volgens je vader ontnam hij al het licht uit de keuken. Er zullen er nog twee verkocht worden, verderop op het veld. Niet zo groot als deze, vertelde Ron me, maar kennelijk de moeite waard. Ze komen ze aanstaande dinsdag al halen, geloof ik. Jezus, wat is het al heet...’

Ze wist precies welke bomen hij bedoelde. Het landgoed, dat vol stond met johannesbrood-, vijgen- en amandelbomen, met dennen en druiven, telde slechts drie olijfbomen, de verdwenen boom meegerekend. De andere twee stonden dicht bij elkaar, elk zeker driehonderd jaar oud. Ze zag ze voor zich, de bedjes van gras die ze omringden en verderop een stenen muurtje, misschien wel even oud als de bomen. Vroeger had ze daar vaak met haar beertjes gespeeld, waarbij ze zich inbeeldde dat als je tussen de twee bomen door liep, je een geheime wereld binnenwandelde vol heksen en kabouters.

Meneer S. kwam de keuken weer binnen. Hij pakte de envelop van het aanrecht, scheurde hem open en begon haar brief te lezen.

‘Wat doe je nou?’ riep ze geschrokken.

‘Ik lees je brief, zoals je ziet.’

‘Waarom?’

Ze wilde hem afpakken, maar hij hield de brief hoog in de

lucht. ‘Alles wordt onderschept en doorgelicht. Je vader vroeg me nadrukkelijk om poststukken goed door te nemen. Ik had het ook straks kunnen doen, maar dan kun jij, indien ik dat nodig acht, geen aanpassingen meer maken. Kijk, ik zie meteen het woord “drugs”, dat kan dus niet. Dat kun je zelf ook wel bedenken.’

Ze slaagde erin hem de brief afhandig te maken en gooide hem in de vuilnisemmer onder de wasbak. Meneer S. zag het zwijgend aan, waarna hij nogmaals zijn gezicht aan de handdoek afveegde. Hij schudde zuchtend zijn hoofd. ‘Wat wil je dat ik tegen je vader zeg?’

‘Zeg hem maar dat ik teer voor het dak wil kopen. Grind voor buiten, kalk, plantjes, noem maar op. En dan zijn er natuurlijk de manuren. O ja, een van de zonnepanelen is losgeraakt, ik moet iemand laten komen om die vast te zetten.’

‘Ik denk niet dat hij dat allemaal van je verwacht. Maar goed, je wilt geld. Hoeveel heb je nodig?’ Hij trok een dikke rol bankbiljetten uit zijn binnenzak. ‘Hier, is dit genoeg? En dit er nog bij, dan kun je wel even vooruit, lijkt me zo. Ik heb je vader maar niet verteld dat je in Londen bent geweest. Ja, kalm aan,’ hij maakte een wegwerpgebaar, ‘ik weet waarom je daar was. Je had een afspraak met Harry, dat is een vriend van me. Ik hoop dat het bij die ene keer blijft. Hoeveel heb je ervoor gekregen, ik hoop toch minstens vijf procent?’

Twee procent had ze gekregen, wat meneer S. nu vast aan haar gezicht kon aflezen.

Hij schudde zijn hoofd. ‘Heb je enig benul wat er gebeurt als je met zo’n exorbitant bedrag wordt aangehouden?’

‘Ik had een prima verhaal,’ zei ze, terwijl de twijfel toesloeg.

Ze had de douane bij een eventuele aanhouding willen vertellen dat ze in een café een steenrijke man had ontmoet die dolgraag met haar naar bed wilde, waarna hij net zo lang geld had geboden tot ze bij het buitensporige bedrag van een kwart mil-

joen Duitse merken eindelijk had toegegeven, handje contantje. Ze waren naar een hotel gegaan en hij had zich eveneens aan de afspraak gehouden. Wie hij was, waar zijn geld vandaan kwam, dat wist ze niet; het leek haar dat deze vreemdeling er vooral veel geld voor overhad om zichzelf te bewijzen dat iedereen uiteindelijk te koop is. Een mooi verhaal, leek haar toen, al zou ze zoiets in werkelijkheid nooit doen, zelfs niet voor een miljoen. Al helemaal niet als het een lelijke vent was, en daarvan zou ze de douaniers natuurlijk overtuigen, dat het bepaald geen knappe man was geweest.

‘Je hebt geen idee, jongedame. Met zulke bedragen laten ze je echt niet zomaar gaan.’ Meneer S. schonk zichzelf een glas water in. ‘Ze kennen alle lulverhalen die mensen verzinnen, geloof me, bijdehandjes breken ze meteen. Je hebt geen idee hoe het er tijdens die verhoren aan toegaat. Ze zullen er alles aan doen om je aan het praten te krijgen. Zij weten ook wel dat als jij een paar ton op zak hebt, er zeker vijf andere mensen met precies zo’n bedrag de grens over gaan, aangezien niemand z’n hele winst op één paard zet. Dan weten ze dus ook dat het een miljoenendeal is geweest. Zo redeneren ze, begrijp je? Ze houden je zonder probleem een halfjaar vast, in isolatie. En hoe denk je dat dit voor je vader uit zou pakken? Nee, luister, het is belangrijk dat je goed naar me luistert – ze hebben één telefoontje nodig om te achterhalen wie je papa is en waar hij zich bevindt. Daar zit je dan met je lulverhaal, *ik heb het in het casino gewonnen, een of andere miljonair wilde met me naar bed*, en naar wie denk je dat ze als eerste de vinger wijzen?’

Ze had het onbehaaglijk warm, op het misselijkmakende af. Hoe kwam het toch dat het verhaal van betaalde seks haar onlangs nog zo intelligent en zelfs origineel had geleken? En waarom gingen de gesprekken met meneer S. altijd de verkeerde kant op? Ze moest hem zo snel mogelijk zijn plaats wijzen. ‘Waarom verkoopt papa onze bomen?’